

Силабус навчальної дисципліни
«УКРАЇНСЬКЕ СЕЛЯНСТВО В ЕТНОСОЦІАЛЬНИХ І
ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСАХ»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
 Спеціальність: 032 Історія та археологія
 Освітня програма: Історія та археологія
 Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)
 Курс: 2
 Семестр: 4

Факультет	Історичний
Кафедра	Кафедра всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Священко Зінаїда Василівна Посада: професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання E-mail: z.sviashchenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити / 120 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (18 год.), практичні (14 год.), самостійна робота (80 год.) Заочна форма: лекції (6 год.), практичні (4 год.), самостійна робота (80 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: – самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня його пропуску. На лекціях вітається активне сприйняття та співпраця з викладачем. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти під час вивчення дисципліни всіляко підтримується, оскільки це сприяє формуванню творчої особистості і є умовою становлення фаховості майбутнього історика. Вітається відмова від шаблонності та стереотипності в дослідницькій роботі. Креативна ініціатива, за умови дотримання академічної доброчесності, заслуговує на оцінку найвищим балом за виконану роботу, відповідно до розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти з дисципліни.
Що будемо вивчати?	Місце і роль українського селянства в етносоціальних і державотворчих процесах історії України.
Чому це треба вивчати?	Опанування теоретичними знаннями та вироблення практичних навичок (компетентностей) дослідження наукових і дидактичних проблем місця й ролі українського селянства в етносоціальних і державотворчих процесах України.

Яких результатів можна досягнути?	Презентувати галузеві знання й проводити наукові дослідження з огляду на особливості України, її природних та історичних характеристик, історіографічних традицій, методологічно-пізнавальних перспектив. Знати історіографію та сучасні тенденції розвитку селянознавчих студій в Україні й за кордоном. Володіти сучасним епістемологічним інструментарієм історико-селянознавчих студій. Творити синтез нових інтерпретаційних моделей із опорою на досягнення сучасної гуманітаристики та пост-гуманістики. Використовувати новітні здобутки й інновації в історіографії (гуманітаристиці) для вдосконалення власних пізнавальних процедур. Комплексно розробляти та ефективно реалізовувати наукові проекти, що уможлиблюють фахове переосмислення напрацьованих знань, вирішення нових проблем, які постають перед сучасним історичним селянознавством. Розуміти сутність та відмінності в трактуванні таких явищ/понять як «селянство», «традиційне селянство», «модерне (українське) село», «колгоспне село», «селянська нація» та ін. Студіювати конкретну проблему досліджень із використанням відповідних емпіричних матеріалів. Демонструвати навички професійного спілкування (дискусії) з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі. Орієнтуватися у вузлових аспектах функціонування агропромислового комплексу України модерної епохи.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Володіння твердим навиком проведення науково-дослідної роботи. Здатність компаративного аналізу наукової літератури з селянознавчої проблематики, критичного опрацювання наукової історіографії українського селянства. Здатність компетентного оцінювання внеску в історико-селянознавчі студії провідних істориків (гуманітаріїв). Спроможність з'ясувати чинники, які позначалися на творенні навколо наукових міфів історії українського селянства, удосконалювати механізми подолання негативних наслідків їхнього поширення в науковій літературі. Професійно демонструвати системний підхід у вивченні основних тенденцій розвитку селянознавчих досліджень. Здатність опановувати навички залучення, систематизації та тлумачення відповідної (історичної селянознавчої) термінології. Уміння виявляти й науково трактувати регіональні, гендерні та ін. пізнавальні підходи дослідження українського селянства; залучати й використовувати переваги міждисциплінарних студій. Здатність аналізувати/синтезувати основні тенденції й суперечності історичної, насамперед модерної еволюції українського селянства. Уміння залучати усталені (модерні) та сучасні (постмодерні, пост-гуманістичні) парадигми для інтерпретації й дослідження історії українського селянства. Здатність обґрунтовувати й аргументовано відстоювати власний погляд на новітні історико-селянознавчі дослідження, уміння компетентно вести тематичні дискусії.
Зміст дисципліни	Народження й розвиток відтворювальної економіки. Селянство в добу середньовіччя.

	Селянство в період козацької епохи (1648 р. – XVIII ст.). Селяни Наддніпрянщини першої половини XIX ст. Українське пореформене село. Західноукраїнське село XIX – початку XX ст. Світова війна 1914–1918 рр. і українське селянство. Місце та роль селянства в революційних перетвореннях на селі (1917 – початок 1920-х рр.). Українське село (селянство) в умовах формування комуністичного режиму. Українське селянство в період сталінської та гітлерівської диктатур. Українське селянство (село) в повоєнний період. Українське селянство в незалежній державі.
Обов'язкові завдання	Здобувач третього рівня вищої освіти має виконувати завдання до семінарських занять, модульні контрольні роботи, ІНДЗ, підсумкове тестове завдання.
Міждисциплінарні зв'язки	Історія України. Історіографія історії України. Історія українського селянства.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію та фонду НБ УДПУ та ін.)	1. Історія українського селянства : нариси: В 2 т. / відп. ред. В. А. Смолій ; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. Т. 1. Київ : Наук. думка, 2006. 631с. 2. Історія українського селянства : нариси: В 2 т. / відп. ред. В. А. Смолій ; Нац. акад. наук України, Ін-т історії України. - Т. 2 Київ : Наук. думка, 2006. 652 с. 3. Завальнюк О. М., Рибак І. В. Новітня аграрна історія України. Кам'янець-Подільський, 2004. 288 с. 4. Каденюк О. С. Аграрна історія України. Кам'янець-Подільський, 2018. 308 с. 5. Михайлюк О. В. Селянство України в перші десятиліття XX ст. : Соціокультурні процеси. Дніпропетровськ : Інновація, 2007. 456 с. 6. Присяжнюк Ю. П. Ментальність і ремесло історика. Методологічна парадигма селянствознавчих студій в Україні на зламі XX–XXI ст. Черкаси : Вертикаль. Вид. ПП Кандич С. Г., 2006. 122 с. 7. Присяжнюк Ю. П. Українське селянство Наддніпрянської України: соціоментальна історія другої половини XIX – початку XX ст. Черкаси : Вертикаль. ПП Кандич С. Г., 2007. 640 с. 8. Якименко М. А. Економічна ефективність індивідуального селянського (фермерського) господарства Лівобережної України в епоху утвердження і розвитку ринкових відносин (1861–1917 рр.) // Український селянин. Черкаси, 2001. № 3. С. 131–135.
Поточний контроль	Поточне оцінювання на семінарському занятті; оцінка за ІНДЗ; модульний контроль; оцінка за контрольні роботи.
Підсумковий контроль	залік

Розробник

Зінаїда СВЯЩЕНКО